

INFORMACJA

o wspólnym posiedzeniu

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

oraz

Komisji Środowiska

nr posiedzenia: 34

nr posiedzenia: 36

data posiedzenia: 23 marca 2021 r.

Porządek posiedzenia:

1. Informacja Najwyższej Izby Kontroli o wynikach kontroli „Przeciwdziałanie niedoborom wody w rolnictwie”.
2. Lokalne Partnerstwa ds. Wody jako forma przeciwdziałania niedoborom wody.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący Komisji Środowiska Zdzisław Pupa.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

Przemysław Błaszczyk, Ryszard Bober, Jacek Bogucki, Jerzy Chróścikowski, Beniamin Godyla, Maciej Łuczak, Józef Łyczak, Antoni Mężydło, Zdzisław Pupa, Jacek Włosowicz,

senatorowie członkowie Komisji Środowiska:

Halina Bieda, Jerzy Chróścikowski, Alicja Chybicka, Ewa Gawęda, Stanisław Gawłowski, Janusz Gromek, Władysław Komarnicki, Waldemar Kraska, Józef Łyczak, Janusz Pęcherz, Zdzisław Pupa, Jadwiga Rotnicka, Sławomir Rybicki, Janina Sagatowska, Wojciech Skurkiewicz, Rafał Ślusarz, Alicja Zając, Wojciech Ziemniak,

senator:

Magdalena Kochan,

goście, m.in.:

Najwyższa Izba Kontroli:

wiceprezes Małgorzata Motylow ze współpracownikami,

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

sekretarz stanu Anna Gembicka ze współpracownikiem,

Ministerstwo Infrastruktury:

naczelnik Wydziału Utrzymania w Departamencie Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej Paweł Szymczuk ze współpracownikiem,

Ministerstwo Klimatu i Środowiska:

starszy specjalista w Wydziale ds. Miast i Adaptacji do Zmian Klimatu w Departamencie Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej Patrycja Ciechańska,

Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”:

dyrektor Departamentu Ochrony przed Powodzią i Suszą Grzegorz Szymoniuk,

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:
p.o. zastępca prezesa Tomasz Kuśnierek,

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie:
zastępca dyrektora Katarzyna Boczek ze współpracownikami,

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie:
dyrektor Ryszard Zarudzki,

przedstawiciele Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Falentach, Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego, Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Krajowej Rady Izb Rolniczych.

Ad 1.

Informację o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli „Przeciwdziałanie niedoborom wody w rolnictwie” przedstawili wiceprezes NIK Małgorzata Motylow i p.o. dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi w NIK Marek Adamiak. Najważniejsze wyniki kontroli wskazują, że dotychczasowe działania w zakresie gospodarki wodnej w rolnictwie, w tym dotyczące prac melioracyjnych oraz programu rozwoju małej retencji, nie zapobiegły niedoborom wody w rolnictwie. Programy przeciwdziałania niedoborom wody realizowało szereg podmiotów bez należytej koordynacji. W dniu 1 stycznia 2018 r. nastąpiła konsolidacja struktury organów właściwych w gospodarowaniu wodami poprzez utworzenie Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie”. Najwyższa Izba Kontroli oceniła, że zadania inwestycyjne i utrzymaniowe realizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” w gospodarce wodnej służyły zarówno realizacji celów przeciwpowodziowych, jak i przeciwdziałaniu skutkom suszy, a środki publiczne zostały wykorzystane celowo i gospodarnie. Wskazuje się na brak jednego spójnego dokumentu w obszarze przeciwdziałania suszy w rolnictwie, który wyznaczałby cele i mierniki, a także źródła finansowania. Jednostki kontrolowane, tj. MG MiŻŚ, MRiRW, ARiMR i PGW WP, zrealizowały szereg działań na rzecz przeciwdziałania niedoborom wody w rolnictwie. Skutecznie podjęto prace legislacyjne, mające na celu wsparcie finansowe na inwestycje zwiększające retencję i na nawodnienia w rolnictwie, zainicjowano lokalną współpracę oraz zrealizowano szkolenia dla rolników z zakresu prawa wodnego i racjonalnego gospodarowania wodą. Główne wnioski z kontroli NIK skierowane do ministra infrastruktury i ministra rolnictwa i rozwoju wsi dotyczą wypracowania spójnych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania niedoborowi wody w rolnictwie oraz podjęcia współpracy na rzecz edukacji i kreowania świadomości wśród rolników. Wnioski przekazane do prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego „Wody Polskie” dotyczą kontynuowania działań w celu pilnego wprowadzenia w kraju jednolitego sposobu prowadzenia ewidencji urządzeń melioracji wodnych w systemie teleinformatycznym oraz wzmocnienia nadzoru nad realizacją zadań związanych z prowadzeniem postępowań administracyjnych dotyczących obowiązków utrzymania urządzeń melioracji wodnych.

Ad 2.

Informację na temat lokalnych partnerstw ds. wody jako formy przeciwdziałania niedoborom wody przedstawiła sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Anna Gembicka. W związku z widocznym na przestrzeni ostatnich lat problemem suszy spowodowanej zmniejszoną sumą opadów i wysychaniem cieków należy podjąć działania w zakresie szeroko pojętej racjonalnej gospodarki wodą, co wiąże się z pozyskaniem informacji na temat zasobów wodnych na danym terenie oraz szacowaniem zużycia i analizą tempa odzyskiwania wód. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi we współpracy z jednostkami doradztwa rolniczego rozpoczęło pracę nad projektem stworzenia lokalnych partnerstw ds. wody. Ich celem będzie

m.in. aktywizacja i integracja środowisk lokalnych, diagnoza sytuacji w zakresie zarządzania zasobami wody pod kątem potrzeb rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich, wypracowanie wspólnych rozwiązań na rzecz poprawy szeroko pojętej gospodarki wodnej w rolnictwie. Wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego wybrały do pilotażu powiaty do współpracy i w sumie utworzono 18 lokalnych partnerstw ds. wody, gdzie zdiagnozowano zasoby oraz przeanalizowano główne problemy związane z wodą na tych obszarach. Do końca 2020 r. CDR w Brwinowie zebrało raporty częściowe z wszystkich WODR, na podstawie których zostanie opracowany raport końcowy. Raport poza diagnozą zasobów wodnych, identyfikacją głównych problemów i listami potrzebnych inwestycji w powiatach będzie zawierał propozycje i rekomendacje związane z funkcjonowaniem LPW w przyszłości. Planowany termin prezentacji raportu końcowego to koniec I kwartału 2021 r.

Opracowano w BPS